

Kunnskapsgrunnlag

barnehage, 2026

Innhold

Innledning.....	3
Lovgrunnlaget.....	3
Rett til barnehageplass	3
Krav til innhold, ledelse og bemanning.....	4
Barnehagetilbudet i Skien.....	4
Spesialpedagogisk hjelp i barnehage og pilot	5
Økonomi på barnehageområdet	5
Tilskudd til private barnehager	6
Demografi.....	6
Behov og kapasitet i barnehager i Skien.....	7
Restkapasitet.....	8
Søkertall ved hovedopptak	8
De ulike barnehagesonene	9
Utvikling av boligområder og betydning for soner.....	9
Barnehagebygg	10
Barnets beste-vurdering	10
Medvirkning og involvering i videre prosess.....	10
Samlet vurdering med forslag til tiltak	11
Behov og kapasitet av barnehageplasser	11
Gulset sone	11
Sentrum sone	12
Sone Vest.....	13
Klyve sone	13
Sone Øst	13
Systemarbeid i barnehage	13
Oppsummerte forslag til tiltak i perioden 2027-2029	14

Innledning

Dette dokumentet er et resultat av arbeidet med revisjon av kommunens Langsiktig drifts- og investeringsplan (LDIP) på område barnehage. LDIP 2025-2044 oppsummerte med konkrete tiltak for strukturelle endringer i barnehagestrukturen. Noen av disse er allerede gjennomført.

I revisjonen som nå er under arbeid legges det til grunn at det er ytterligere behov for strukturendring som følge av nedgang i barnetall.

I forbindelse med revisjonen ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av:

- Områdeleder barnehage
- Barnehagemyndighet
- Oppvekstfaglig rådgiver
- Hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet

Arbeidsgruppen har hatt bistand fra Økonomi, Plan og Eiendom. En referansegruppe bestående av fire kommunale styrere, to styrere på vegne av private barnehager og områdetillitsvalgt fra Fagforbundet har deltatt i prosessen.

Gjennom prosessen har følgende mandat ligget til grunn:

- Utarbeide en revisjon av LDIP 2024 med fokus på kapasitet og behov for barnehageplasser i et 20 års perspektiv. Private barnehager inngår som en del av analysen.
- Med bistand fra eiendom, planavdelingen og økonomi kvalitetssikre tilstandsvurdering av bygg, barnetall og økonomisk effekt av tiltak som foreslås.
- Organisering av spesialpedagogisk hjelp ved Fagenhet for spesialpedagogisk hjelp (Fagenheten) inngår som en del av utredningen.
- Gi innspill til LDIP 2027-2046 for politisk behandling 2026.

Følgende overordnede strategier, for å sikre kapasitet i barnehager, har vært førende:

- Bærekraft og klimaperspektiv
- Utnytte kapasitet i eksisterende barnehagebygg
- Sikre funksjonalitet og tilstandsgrad i gjeldende bygg
- Arealeffektivisering og reduksjon av antall formålsbygg
- Utvide eksisterende barnehager
- Bygge nye barnehager når nødvendig

Resultat av den gjennomførte prosessen - Kunnskapsgrunnlag barnehage- sendes på høring i juni, med høringsfrist 31.08.2026.

Lovgrunnlaget

Rett til barnehageplass

Skien kommune har ansvar for å oppfylle retten til barnehageplass, jf. barnehageloven § 16. Dette ansvaret kan ikke pålegges de private barnehagene. Den enkelte private barnehageeier er opptaksmyndighet i egen barnehage og har egne opptakskriterier. Hverken kommunal eier eller kommunen som barnehagemyndighet har beslutningsmyndighet i forbindelse med tildeling av plasser i private barnehager.

Rett til barnehageplass gjelder alle barn som fyller ett år det året det søkes om plass, med unntak av barn som er født i desember. Private barnehager kan ta inn barn som faller utenfor dette kriteriet dersom barnehagens vedtekter åpner opp for det. Stortinget har bedt Regjeringen fremme nødvendig lovforslag for å sikre at barn født i desember får rett til barnehageplass innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år, på lik linje med barn

født i september, oktober og november. Dersom dette lovforslaget blir vedtatt vil det trolig ha liten effekt på hovedopptaket da de fleste av disse barna allerede blir ivare tatt gjennom løpende opptak i dag.

Krav til innhold, ledelse og bemanning

Barnehageloven setter rammene for ledelse, bemanning og kvalitet i barnehagene. Det er barnehagelovens § 24 som regulerer krav til ledelse; «barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse». Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse. Dette er den lovfestede bestemmelsen som pålegger hver barnehage å ha en styrer. Det er en styrer i alle de kommunale barnehagene i Skien med unntak av Skotfoss og Enggrav barnehager hvor rektor også er leder for barnehagen.

Arbeidsgruppen har vurdert muligheten for en struktur med færre og større barnehager for å gi en bedre ressursutnyttelse i forhold til styrerstillinger. Dette er vanskelig å definere grunnet variasjoner i geografisk plassering og at det fortsatt er behov for mindre barnehager.

Det stilles krav til pedagogtetthet med minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år og per 14 barn over tre år. Kommunen oppfyller pedagognormen fullt ut. I tillegg skal bemanningen minst være én ansatt per tre barn under tre år og én per seks barn over tre år. Kravene til bemanning gjelder barnehagen som helhet, og det skal være tilstrekkelig og forsvarlig bemanning gjennom hele åpningstiden.

Barnehagemyndighetens oppgave er å føre tilsyn med at alle barnehager, både kommunale og private, og at de drives i tråd med lov og forskrift. Utover dette har barnehagemyndigheten i Skien en sentral rolle i både hovedopptaket og løpende opptak gjennom barnehageåret. Barnehagemyndigheten er plassert under Organisasjon og utvikling (OU). Rollen er tydelig adskilt fra kommunens rolle som barnehageeier.

Barnehagetilbudet i Skien

I Skien er andel barn i alderen 1-5 år som har plass i barnehage 94,7 %, noe som er omtrent på nivå som landet og Kostragruppe 11. Per 15.12.2025 var det 2552 barn som gikk i barnehager i Skien. Andel minoritetsspråklige barn er høyere i de kommunale barnehagene sammenlignet med de private. I 2025 var denne andelen 67,8%, mens den var 32,2% i de private barnehagene.

Barnehagetilbudet i Skien er organisert med både kommunale og private barnehager. Kommunen eier 21 barnehager, mens det er 25 private barnehager med ulike eiere. Det er stor variasjon mellom de private barnehagene i Skien, fra enkeltstående eiere til barnehager som inngår i større kjeder. Det er et godt samarbeid mellom kommunale og private barnehager både når det gjelder opptak og kompetanseutvikling. Størrelsen på barnehagene, både kommunale og private, varierer fra 1 til 8 avdelinger.

Utdanningsdirektoratet viser til at det har blitt færre, og samtidig flere større barnehager i Norge. Det finnes lite forskning på hva som er den optimale størrelsen på en barnehage. Det er ingen entydig sammenheng mellom antall barn og avdelinger i en barnehage og kvalitet for barna.

Uavhengig av eierform er alle barnehagene underlagt samme lovverk og nasjonale krav til innhold, bemanning og kvalitet. De kommunale barnehagene i Skien er organisert under områdeleder barnehage. I tillegg til de kommunale barnehagene tilhører også Fagenhet for spesialpedagogisk hjelp (Fagenheten) dette området.

Spesialpedagogisk hjelp i barnehage og pilot

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Retten til spesialpedagogisk hjelp følger av barnehageloven § 31. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen. PP-tjenesten er sakkyndig instans når behovet for spesialpedagogisk hjelp skal vurderes. På bakgrunn av denne vurderingen fattes det et enkeltvedtak hvor Fagenheten er utfører. I Skien er andel barn som mottar spesialpedagogisk hjelp høyere enn nasjonalt nivå. Oversikt fra BASIL viser at 60 prosent av barna i Skien som mottar spesialpedagogisk hjelp per 15.12.2025, går i kommunale barnehager.

Barnehageåret 2025/2026 har Fagenheten gjennomført en pilot i tre barnehager, to kommunale og en privat barnehage. Disse tre barnehagene hadde en pedagog fra Fagenheten i en 20% stilling fra 01.08.2025 til 23.04.2026. Dette med bakgrunn i vedtak i Bystyret 12.12.2024 som omhandlet fremtidig organisering av de spesialpedagogiske tjenestene i Skien kommune.

Formålet med piloten var å:

- Å sikre tidlig innsats for barn med spesielle behov; barn skal få tidlig støtte og hjelp ved at tiltak igangsettes raskt.
- Styrke kvalitet på det pedagogiske tilbudet i barnehagene for alle barn gjennom systemarbeid og veiledning, kompetansen nærmer barna.
- Undersøke effekt om antall henvisninger til PPT reduseres ved systematisk systemarbeid.

Evaluering og oppsummering av piloten viser til stor tilfredshet blant deltakerbarnehagene og at piloten har hatt tydelig positiv effekt. Tiltak for barn med behov for ekstra støtte ble igangsatt raskere, og barnehagene opplevde styrket systemperspektiv. Foreldre rapporterte om økt trygghet fordi barnehagen kunne igangsette tiltak raskt. En sentral suksessfaktor var tilførselen av ekstern fagkompetanse som bidro med nye perspektiver, kunnskap og utfordret etablerte praksiser. Selv om pilotperioden var for kort til å måle reduksjon i henvisninger til PP-tjenesten, viste erfaringene at behovet for kontakt med PP-tjenesten ble redusert, da saker i stedet ble håndtert i samarbeid med pedagog fra Fagenheten.

Regjeringen er tydelig på at det viktigste grepet for å styrke inkluderende praksis i barnehage og skole er å forbedre kvaliteten på det ordinære, allmennpedagogiske tilbudet, jf. St.meld 6, Tett på. Dette innebærer å flytte innsatsen fra individuelle tiltak for enkeltbarn til systematisk utvikling av barnehagens daglige praksis, systemrettet praksis. Når barnehagen holder høy kvalitet i sin praksis, kan mange utviklingsmessige, sosiale og emosjonelle vansker reduseres, forebygges eller håndteres tidlig og innenfor fellesskapet i det allmennpedagogiske tilbudet.

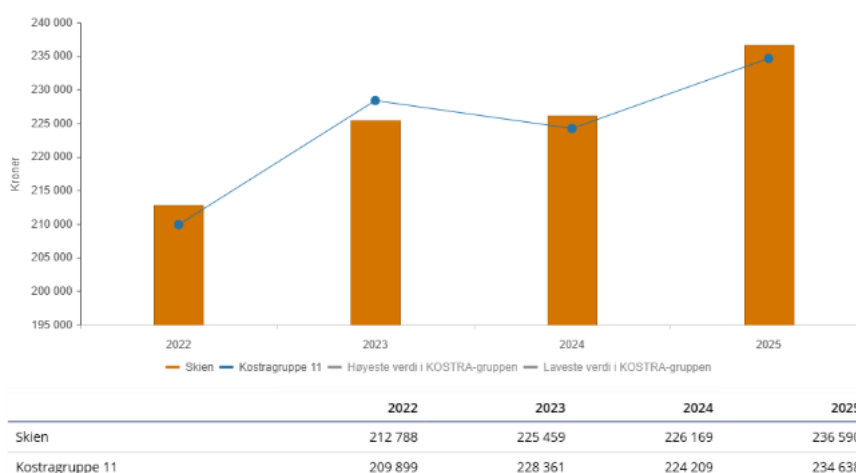
Økonomi på barnehageområdet

Barnehageområdet finansieres i hovedsak gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet, som skal bidra til å fordele ressurser mellom kommunene ut fra behov. Bevilgningene påvirkes særlig av antall barn i alderen 1–5 år som er bosatt i Skien, samt nasjonale og politiske prioriteringer, som for eksempel endringer i maksimal foreldrebetaling. Netto driftsutgifter per barn i barnehage (1–5 år) øker jevnt fra 2022 til 2025 både i Skien og i sammenlignbare kommuner. Skien ligger stort sett svært nær snittet i Kostragruppe 11, med små avvik fra år til år.

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

I Skien bruker vi betydelig mer ressurser per barn på styrkede tiltak/spesialpedagogisk hjelp enn sammenlignbare kommuner. Brutto driftsutgifter per barn i 2025 var 299 509 kr, mens det i kommunegruppe 11 gjennomsnittlig var 173 130 kr per barn.

Tilskudd til private barnehager

Kommunen beregner og utbetaler tilskudd til de private barnehagene i Skien. Kommunens ansvar er regulert av barnehageloven og forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Prinsippet er at private barnehager skal behandles likeverdig med kommunale når det gjelder offentlig finansiering. Tilskuddssatsen til private barnehager regnes ut ved at kostnadene for de kommunale barnehageplassene, deles på antall barn i de kommunale barnehagene ved årsmelding 15. desember. Når kommunale plasser står ledige ved årsmelding vil kommunen fremdeles ha kostnaden for plassene, men færre barn å fordele kostnadene på, noe som gir en høyere tilskuddssats. Det er dette som omtales for overslaget.

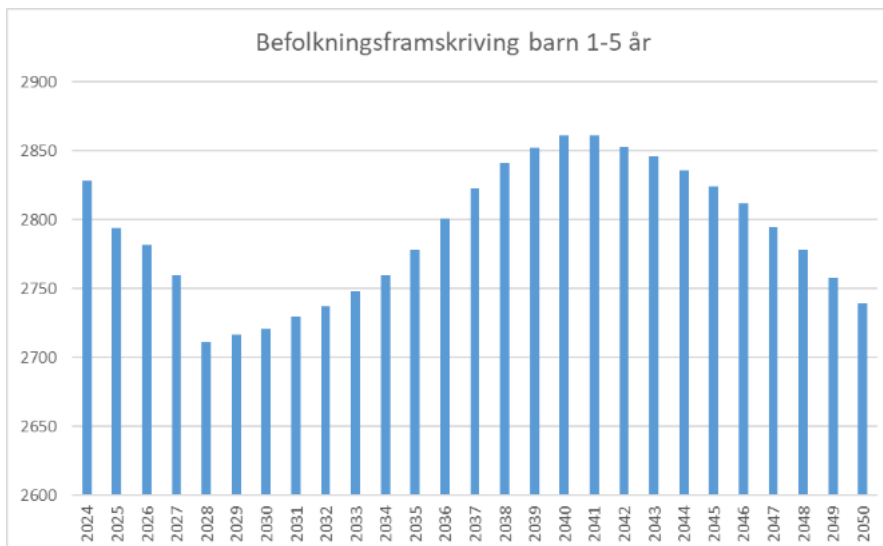
Økonomiavdelingen har regnet ut hva en tom kommunal småbarnsplass og storbarnsplass vil koste i overslag. Regnestykket tar utgangspunkt i de vedtatte satsene for 2026 og gjennomsnittlig antall barn i private barnehager gjennom 2025. Basert på disse forutsetningene ser overslaget slik ut:

- 1 ledig kommunal småbarnsplass gir et overslag på 392 646 kroner
- 1 ledig kommunal storbarnsplass gir et overslag på 215 054 kroner

God og effektiv drift i kommunale barnehager vil dermed ha direkte konsekvenser for den samlede økonomien for private og kommunale barnehager.

Demografi

Demografiske forhold er et sentralt grunnlag i vurderingen av framtidig barnehagestruktur. Demografi omfatter blant annet befolkningsutvikling, aldersfordeling og fødselstall i kommunen. Disse faktorene har direkte betydning for behovet for barnehageplasser og geografiske plasseringer av barnehager. SSBs befolkningsframskrivninger for Skien (2024-2050) antyder en fortsatt forventet nedgang i antall barn i alderen 1-5 år fram mot 2028. Etter dette er det forventet en gradvis økning, med en tilbakevending til 2024 nivå i 2037. Modellen på neste side viser befolkningsframskriving i Skien i alderen 1-5 år. Framskrivningene revideres annethvert år og ny oppdatering fra SSB kommer 12.06.2026.

Kilde: LDIP 2024

Prognosen fra 2024 samsvarer med oversikten over antall fødte de siste årene i Skien hvor man ser en nedgang:

Fødselsår	Antall fødte registrert i Skien kommune
2025	472
2024	496
2023	494
2022	519
2021	588

Kilde: Forebyggende helse 16.04.2026

Behov og kapasitet i barnehager i Skien

Kommunen har over lenger tid hatt god kapasitet i antall barnehageplasser. På bakgrunn av dette nedjusterte administrasjonen plasser i henholdsvis Kverndammen og Maribakkane barnehager etter politisk vedtak i Bystyret 05.02 2026, sak 04/26.

Gjennom det løpende opptaket i barnehageåret 2025/2026 ble de fleste barnehageplasser fylt opp innen desember. Opptak i perioden januar til juni 2026 har i hovedsak skjedd gjennom plasser som frigjøres ved oppsigelser. Antall oppsigelser varierer betydelig fra år til år (om lag 50–80 plasser) og er uforutsigbart både når det gjelder omfang, tidspunkt og geografisk fordeling. Ordningen med løpende opptak har samlet sett sikret tilstrekkelig kapasitet uten behov for beredskaps plasser.

Kommunen har i forbindelse med hovedopptaket 2026 nedjustert plasser i Granåsen, Skotfoss og Kollmyr barnehager for å justere kapasiteten i tråd med behovene. Til tross for dette nedtrekket er det fortsatt god kapasitet i kommunen. Dette gir behov for løpende strukturelle tilpasninger for å sikre en bærekraftig og forutsigbar barnehagestruktur framover.

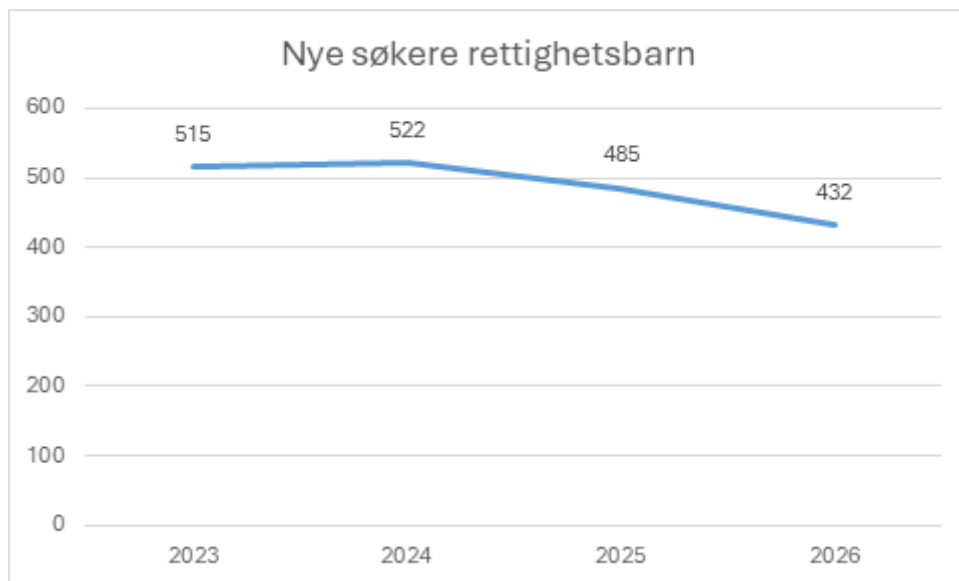
Restkapasitet

I henhold til godkjent leke- og oppholdsareal i de kommunale barnehagene har flere barnehager restkapasitet som kan gi muligheter for flere barnehageplasser ved behov. Restkapasitet viser til forskjellen mellom barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal og det faktiske barnetallet som til enhver tid er i barnehagen. Når en barnehage ikke har fylt opp hele sitt godkjente areal etter gjeldende arealnorm per barn, innebærer dette at det finnes kapasitet til å ta imot flere barn. Eventuell utnyttelse av restkapasitet vil forutsette økt bemanning og en konkret vurdering av barnehagens faktiske egnethet. I denne sammenheng kan kommunen benytte kunnskapen og erfaringer fra fleksibelt opptak hvor man dimensjonerte opp antall plasser i utvalgte barnehager. Det er i dag restkapasitet i alle soner.

Søkertall ved hovedopptak

Gjennom hovedopptaket fyller de fleste barnehagene opp sine ledige plasser, mens noen barnehager har ledige plasser etter at hovedopptaket er gjennomført. Administrasjonen sørger for at det er ledig kapasitet i kommunale barnehager for å imøtekomme søknader utenom hovedopptaket, kalt løpende opptak.

I perioden 2023 – 2026 har antall søkere med rett gått ned med 83 søkere ved hovedopptaket. Dette viser at den nedadgående trenden vi ser i befolkningsframskrivingene og i antall fødte, også gjenspeiles i antall søkere til barnehageopptaket.

Kilde: Barnehagemyndigheten, Søkertallene for hovedopptaket 2023 – 2026

Etter at hovedopptaket var gjennomført, ser oversikten over ledige plasser i kommunale og private barnehager slik ut i årene 2023-2026:

2023	2024	2025	2026
42 ledige plasser	83 ledige plasser	88 ledige plasser	59 ledige plasser

Økningen i ledige plasser i 2024 og 2025 henger sammen med innføringen av det fleksible opptaket. Etter avslutningen av fleksibelt opptak har mange av de kommunale barnehagene som fortettet med flere plasser nedjustert antallet. Oversikten viser at til tross for allerede nedtrekk av antall barnehageplasser er det fortsatt god kapasitet til nye barn som søker.

De ulike barnehagesonene

Barnehagene er delt inn i fem ulike soner; Gulset, Sentrum, Vest, Øst og Klyve. Presset i de ulike sonene varierer noe fra år til år eller for lengre tidsperioder. I forbindelse med arbeidet med LDIP i 2024 fremskaffet Planenheten, følgende oversikt over befolkningsframskrivingen i alderen 1-5 år fordelt på barnehagesoner:

Barnehagesone	2024	2030	2040	2050	
Gulset	464	455	485	468	
Sentrum	757	713	760	731	
Vest	670	636	675	653	
Øst	546	505	536	519	
Klyve	378	367	391	375	
Totalt	2815	2676	2847	2746	

Med dette grunnlaget fra 2024 viser tallene for 2025 og 2026 (tabell under) at nedgangen er noe høyere og framskrivningen har skjedd raskere enn det som ble antatt med bakgrunn av befolkningsframskriving i 2024. Ny befolkningsframskriving i juni blir viktig for videre planlegging og vurdering.

Barn i alderen 1-5 år fordelt i soner per 01.01.2025 og 01.01.2026

Barnehagesone	Per 01.01.2025	Per 01.01.2026	Nedgang
Gulset	450	434	-16
Sentrum	745	698	-47
Vest	615	603	-12
Øst	511	501	-10
Klyve	337	334	-3
Totalt	2658	2570	= 88 færre barn

Kilde: Tall fra Landbruk og Geodata 09.01.2026

Utvikling av boligområder og betydning for soner

Det er flere faktorer som påvirker variasjonen av press på plassene i sonene. En viktig faktor vil være tilflytting og fraflytting i de ulike boligområdene i Skien. Etablering av nye boligområder, særlig med boligtyper som småbarnsfamilier typisk flytter til, er viktig å ha oversikt over og ivretas i samarbeid med Planenheten i kommunen. En annen faktor er når denne typen boliger frigjøres i etablerte boligområder som følge av generasjonsskifter, eksempelvis når eldre flytter fra eneboliger til leiligheter.

Endringer for behovet i sonene basert på nyetablerte boligområder er enklere å ivareta da det er mer forutsigbart enn frigjøring av boliger i etablerte områder som følge av flytting. Det har vært møter og kommunikasjon med Planenheten om rulleringen av kommuneplanens arealdel hvor det skal vurderes nye boligområder, primært i nordlige deler av kommunen. Kapasitet i barnehager og skoler blir også vurdert i arealdelen. Det er forventet at arealdelen skal til 1.gangs behandling i november.

Barnehagebygg

I tråd med NOU 2004:22 *Velholdte bygninger gir mer til alle* (Kommunal- og regionaldepartementet, 2004), innebærer god eiendomsforvaltning for barnehagebygg å tilby barn og ansatte trygge, funksjonelle og kostnadseffektive bygg over tid. Barnehagebygg skal understøtte det pedagogiske arbeidet og være tilpasset barns behov for lek, læring, omsorg og utvikling. Dette forutsetter lokaler med gode løsninger for inne- og uteareal, tilfredsstillende krav til helse, miljø og sikkerhet, samt universell utforming som sikrer tilgjengelighet for alle barn, foresatte og ansatte. Videre er beliggenhet i nærmiljøet, gode adkomstforhold, trafiksikkerhet og driftssikre bygg viktige forutsetninger for en helhetlig og bærekraftig forvaltning av barnehagebygg. De fleste barnehagene i Skien er bygd omkring 1980 -1990. Alderen på byggene tilsier at det er noe avvik og fremtidig vedlikehold må påregnes.

Barnets beste-vurdering

Barnekonvensjonen artikkel 3 fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger som berører barn. Konvensjonen er inkorporert i norsk rett gjennom menneskerettsloven. Videre følger det av Grunnloven § 104 at barn har rett til å bli hørt i saker som angår dem. Dette innebærer at Skien kommune, i saker om barnehagestruktur, har en plikt til å identifisere, vurdere og synliggjøre hvordan ulike alternativer påvirker barnas situasjon.

Barnets beste består av en samlet vurdering av konsekvenser for barna både på kort og lang sikt. I vurderingen av barnets beste skal det legges særlig vekt på barnas behov for trygge relasjoner, inkluderende barnehagemiljø og høy kvalitet på barnehagetilbudet.

Endringer i barnehagestruktur kan medføre overgang til ny barnehage for enkelte barn. Dette kan innebære brudd i etablerte relasjoner til både barn og voksne, noe som særlig kan være krevende for de minste og sårbare barna. For barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, tilrettelegging eller tett voksenoppfølging er forutsigbarhet, trygge voksne og stabile rammer særlig viktige hensyn i vurderingen av barnets beste. Ulempene ved endring av barnehagestruktur kan avhjelpes med et tett samarbeid med foresatte og utarbeidelse av planer for trygg overgang til ny barnehage.

I vurderingen av barnets beste har kommunen veid hensynet opp mot behovet for bærekraftige fagmiljøer, effektiv ressursbruk og sikre barnehager av god kvalitet over tid. Barnets beste er tillagt stor vekt i vurderingen, men må ses i sammenheng med kommunens ansvar for å tilby et forsvarlig og likeverdig barnehagetilbud til alle barn i kommunen.

Kommunen legger til grunn at eventuelle strukturendringer skal planlegges og gjennomføres med særskilt oppmerksomhet på hvert barns behov for trygghet. Eventuelle endringer vil påvirke barn ulikt og det vil derfor være behov for tilpassede løsninger for ulike barn. Tett samarbeid mellom foresatte og ansatte vil gi et godt grunnlag for en eventuell strukturendring og en trygg overgang for barna.

Medvirkning og involvering i videre prosess

Medvirkning og involvering er viktige forutsetninger i arbeidet med framtidens barnehagestruktur i Skien. Strukturendringer kan få stor betydning for barn, foresatte og ansatte, og det er derfor avgjørende at berørte parter gis mulighet til å bidra med erfaringer, perspektiver og innspill tidlig i prosessen.

Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i planleggingen, og barns perspektiv må ivaretas gjennom ansattes profesjonelle vurderinger av hvordan struktur og organisering påvirker barns trygghet, tilhørighet og utvikling. Foresattes perspektiv er viktig for å sikre et barnehagetilbud som oppleves tilgjengelig, forutsigbart og av god kvalitet.

Ansatte og ledere i barnehagene besitter sentral kompetanse om praksisfeltet, og deres erfaringer er viktige for å vurdere hvordan ulike strukturelle løsninger vil påvirke pedagogisk kvalitet, samarbeid og arbeidsmiljø. Tillitsvalgte og verneombud skal involveres videre i prosessen, både på overordnet og lokalt nivå.

Innspill skal vektlegges inn i det videre arbeidet mot politisk behandling høsten 2026.

Samlet vurdering med forslag til tiltak

Med utgangspunkt i arbeidsgruppens mandat og de overordnede strategiene presenteres her en samlet vurdering med forslag til tiltak. Formålet med disse forslagene er å sikre en framtidsrettet struktur på barnehagefeltet som gir et likeverdig og kvalitativt godt tilbud, samtidig som ressursene utnyttes mer effektivt enn i dag.

Behov og kapasitet av barnehageplasser

Dagens situasjon

Flere av de kommunale barnehagene har en restkapasitet i sitt godkjente leke- og oppholdsareal. Dette kan utnyttes bedre dersom behov oppstår.

Foreslått tiltak

Utnytte eksisterende restkapasitet i leke- og oppholdsareal i kommunale barnehager ved behov

Administrasjonen justerer plasser i kommunale barnehager når søkertall og barnetall tilsier det. Dette sikrer et løpende opptak gjennom barnehageåret med en bærekraftig ressursbruk og et opptak som er regulert i henhold til kommunens vedtekter og barnehageloven. Det vurderes til å være ressursmessig hensiktsmessig. Som vist tidligere er det restkapasitet i alle soner. Dette gir kommunen et handlingsrom til å øke kapasiteten i enkelte barnehager dersom behovet tilsier det.

Gulset sone

Dagens situasjon

Som følge av nedgang i barnetall og antall søkere har administrasjonen dimensjonert ned plasser i tre kommunale barnehager i denne sonen kommende barnehageår; Granåsen, Kollmyr og Skotfoss. Selv etter nedjustering av plasser er det fortsatt ledig kapasitet i sonen. Dette tilsier at samlet kapasitet overstiger behovet. Utviklingen forsterker behovet for strukturelle grep og reduksjon i kapasitet.

Skotfoss barnehage har justert ned 8 plasser, fra to avdelinger til en avdeling, som følge av nedgang i søkere i 2024 og 2025. Til tross for dette er det fortsatt ledige plasser på Skotfoss. Den private barnehagen, Kulturstien, har 10 ledige plasser per mai 2026, mens Skotfoss barnehage har en ledig plass. Befolkningsprognoser for området samt boligutbygging vil være viktige faktorer å følge med på for videre vurdering i sonen.

Stigeråsen peker seg ut som den skolekretsen i sonen med størst nedgang i antall barn i alderen 1–5 år. Barnehager som ligger i denne kretsen er Granåsen og Gulset.

Foreslått tiltak

Granåsen barnehage avvikles fra 01.08.2027

Etter en helhetlig vurdering av nedgang i barnetall og kapasitet i sonen og Stigeråsen krets, foreslås Granåsen avviklet. Etter en gjennomgang av tilstandsanalysen på bygget, viser denne at bygget har et samlet vedlikeholds- og oppgraderingsbehov på flere sentrale områder. Bygget er fra 1989 og flere komponenter er fra byggeår eller har nådd høy alder, som vinduer, tak og tekniske installasjoner. Det er påvist trekk fra vinduer og varmetap, slitte overflater, eldre sanitærløsninger og behov for utbedring av uteområdet. I tillegg har barnehagen funksjonelle utfordringer som smale ganger, nivåforskjeller og bratt terreng. Dette gir en begrenset universell utforming.

Gulset barnehage har ved behov mulighet til å øke kapasiteten som følge av godkjent leke- og oppholdsareal. Dette bygget er fra 2009 og vurderes til å både være funksjonelt, universelt utformet og i god byggmessig tilstand.

Det vurderes at dette tiltaket sikrer en mer forutsigbar, bærekraftig og robust barnehagedrift i Gulset sone.

Sentrum sone

Dagens situasjon

Det er i dag overkapasitet av barnehageplasser i sentrum. Som vist til tidligere er nedgangen i barnetallet størst her. Sentrum sone er et eksempel på hvordan behov i sonene endrer seg. Tidligere år var dette sonen med størst etterspørsel etter plasser, mens det ved årets hovedopptak er sonen med flest ledige plasser etter opptaket. Videre vil det være nødvendig å følge utviklingen av demografien og utvikling av boligområder i sonen.

Foreslåtte tiltak

Tiltak 1: Ressursgruppa (avdeling Rødstrupe med 5 barnehageplasser) flyttes fra Duestien barnehage til Klosterskogen barnehage fra 01.08.2027

Klosterskogen barnehage har tilgjengelig inne- og uteareal og relevant kompetanse for barnas behov. Dette arealet er hensiktsmessig for en ressursgruppe og ikke en ordinær avdeling. Ressursgruppen som i dag er lokalisert i Duestien barnehage, var fram til 2020 en del av Klosterskogen barnehage. Avdeling Rødstrupe i Duestien omgjøres til ordinær avdeling med 24 plasser fra 01.08.2027. Tiltaket øker kapasiteten og fleksibiliteten i barnehagen og sentrum sone.

Tiltak 2: Samorganisering av Duestien og Lundedalen barnehager

Som følge av nedgang i barnetallet i sentrum foreslås det å samorganisere Lundedalen og Duestien barnehager med felles ledelse. En slik organisering gir økt handlingsrom til å vurdere framtidig behov for barnehageplasser. Videre gir det et grunnlag for å vurdere om plasser i Lundedalen barnehage skal opprettholdes. Som følge av at Duestien barnehage har over 40 skolestartere i 2027, frigjøres over 40 plasser her.

Effekt av tiltaket vurderes til å være følgende:

- **Fleksibel kapasitetsstyring:** en samorganisering gjør det enklere å tilpasse antall plasser og fordele barna hensiktsmessig mellom avdelinger og bygg i takt med svingende søkertall. Tiltaket gir fleksibilitet til å tilpasse kapasiteten etter barnetallet i sonen.
- **Likeverdig og robust tilbud:** samorganiseringen legger til rette for en mer balansert sammensetning av barnegruppene og et styrket leke- og læringsmiljø.

En mer helhetlig organisering og felles opptak gir bedre muligheter for å utvikle gode språkmiljøer og samspill mellom barn med ulike erfaringer og bakgrunn.

Tiltak 3, tiltaket er et langsiktig tiltak: Utrede behov for ny barnehage

Det bør på sikt utredes om det er behov for en ny 6-8 avdelings barnehage i sentrum sone. Foreslått langsiktig investeringstiltak er avhengig av befolkningsvekst og realisering av boligprosjekter. Dette tiltaket inngår som en del av den langsiktige vurderingen og skal ikke behandles i denne omgang.

Sone Vest

Dagens situasjon

Det er i dag god balanse mellom kapasitet og antall søkere i sonen, og situasjonen vurderes som tilfredsstillende når det gjelder tilgjengelige barnehageplasser. Maribakkane barnehage har redusert kapasiteten fra 150 til 103 plasser som følge av avvikling av avdeling Triangelen.

Foreslått tiltak

Klosterskogen barnehage er berørt under forslag til tiltak i sone sentrum.

Klyve sone

Dagens situasjon

Det vurderes at det er god balanse mellom behov og kapasitet i sonen. Etter avvikling av paviljongen i Kverndammen barnehage, er kapasiteten redusert fra 108 til 88 plasser i denne barnehagen. Til tross for denne reduksjonen er det god balanse mellom behov og kapasitet i sonen. Geografisk beliggenhet påvirker etterspørsel av barnehageplasser ved at sonen ligger tett opptil Porsgrunn. Per i dag er det 50 Skiens barn som går i barnehager i Porsgrunn. 16 av disse barna går i en barnehage som ligger rett ved kommunegrensa mellom Skien og Porsgrunn. Dette er en faktor som påvirker oversikten av antall barn i området og kapasitet av plasser.

Foreslått tiltak

Tiltaket er et langsiktig tiltak: Utrede behov for ny barnehage

Med utgangspunkt i gjeldende reguleringsplaner og forventet boligvekst anbefales det å utrede etablering av en ny barnehage med seks avdelinger i sonen. Dette er et langsiktig investeringstiltak som avhenger av befolkningsvekst og arealutvikling. I denne forbindelse er det naturlig å se til eventuelle endringer i skolestruktur. Dette tiltaket inngår som en del av den langsiktige vurderingen og skal ikke behandles i denne omgang.

Sone Øst

Dagens situasjon

I denne sonen ble de fleste plassene fylt opp ved hovedopptaket i 2026, både i kommunale og private barnehager. Barnetallet i alderen 1-5 år har vært stabilt de siste to årene.

Foreslått tiltak

Det vurderes at sonen har en god balanse mellom behov og kapasitet. Det foreslås ingen tiltak i denne sonen.

Systemarbeid i barnehage

Dagens situasjon

Gjennom sitt arbeid i både kommunale og private barnehager er Fagenheten tett på både barn og ansatte. Ressursbruken knyttet til styrkede tiltak og spesialpedagogisk hjelp viser behov for å styrke handlingsrommet i det ordinære barnehagetilbudet. Målet er at

flere barn skal få nødvendig støtte innenfor rammen av det allmennpedagogiske tilbudet. For å oppnå dette er det behov for økt veiledning og støtte til barnehagene, slik at praksisen i større grad rettes mot systematisk utviklingsarbeid fremfor individrettede tiltak. Innen kommunalområdet Oppvekst bidrar både PP-tjenesten og Fagenheten til å styrke barnehagenes arbeid med systemrettet praksis. Som vist til tidligere i kunnskapsgrunnlaget viste piloten god effekt av arbeid med system rettede tiltak.

Foreslått tiltak

Utrede mulighet for samorganisering av Fagenheten og PP-tjenesten

For å styrke en helhetlig tilnærming til tidlig innsats og forebygging, foreslås det å utrede en mulighet for samorganisering av Fagenheten og PP-tjenesten. Utredningen skal vurdere om en slik organisering kan bidra til bedre koordinering og en mer samlet innsats i barnehagene.

Oppsummerte forslag til tiltak i perioden 2027-2029

På bakgrunn av vurderingene ovenfor foreslås følgende tiltak:

1. Utnytte restkapasitet og justere barnehageplasser i eksisterende barnehager ved behov.
2. Granåsen barnehage legges ned fra 01.08.2027.
3. Ressursgruppa i Duestien barnehage flyttes til Klosterskogen barnehage fom 01.08.2027.
4. Samorganisering av Lundedalen og Duestien barnehager.
5. Utrede mulighet for samorganisering av Fagenheten og PP-tjenesten.